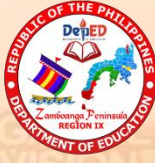

Republic of the Philippines

Department of Education

Regional Office IX, Zamboanga Peninsula

JANUARY

Makugihon

FEBRUARY

Mahigugmaon

MARCH

Matinabungan

APRIL

Matinahuron

MAY

Mahapday og Malimpyo

JUNE

*Maabik og Masunod sa
Disaklong Oras*

JULY

Maantigo og Maabilidad

AUGUST

*Maginhuhunoon
para sa Uban*

SEPTEMBER

Madaginaton

OCTOBER

Matinud-anon

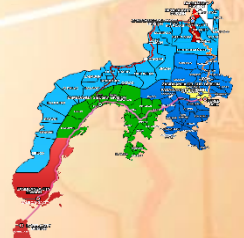
NOVEMBER

Masaligan

DECEMBER

Maalampon

5

Zest for Progress
Zeal of Partnership

Filipino

Ikatatlong Markahan- Modyul 7: Mga Bahagi ng Pangungusap

Pangalan: _____

Baitang/Seksyon: _____

Paaralan: _____

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Jaimel Jane M. Laput

Editor: Lindo O. Adasa Jr.
Shayne Everette U. Eldian
Philip D. Caermare

Tagasuri: Julieta H. Tibon
Roderick R. Luna
Jane J. Maghinay

Tagaguhit/Tagakuha ng Larawan: Ellain Bantillan &
Edgardo Jamilar Jr.

Tagalapat: Peter Alavanza

Tagapamahala: Felix Romy A. Triambulo, CESO V
Oliver B. Talaoc, Ed. D.
Ella Grace M. Tagupa, Ed D
Jephone P. Yorong Ed. D
Lindo O. Adasa Jr.

Alamin

Pagkatapos mong isagawa ang modyul na ito, ikaw ay inaasahang:

- ❖ Makapagsabi/ makatutukoy ng simuno at panaguri sa pangungusap.

Balikan

Panuto: Bilugan ang titik ng tamang sagot.

1. Napakahalaga ng bitamina A sa ating katawan. Ito ang tumutulong upang lalong luminaw ang ating mata. Ang kakulangan sa bitaminang ito ay maaaring magdulot ng paglabo ng paningin. Ang mga pagkain na mayaman sa bitamina A ay atay ng manok (manok o baka) itlog, gatas, keso, mga luntian at dilaw na gulay at prutas.
 - A. Bitamina A
 - B. Kakulangan sa Bitamina A
 - C. Mga Pagkain na Mayaman sa Bitamina
 - D. Ang Atay ng Manok
 - E.
2. Ang kapistahan ng Our Lady of Peñafrancia ay ginanap sa Naga City sa Bicol tuwing ikatlong Sabado ng buwan ng Setyembre. Pero ngayon ginanap na rin ito sa buwan ng Mayo para sa mga hindi nakakadalo sa Setyembre. Bago ang mismong arw ng kapistahan, may siyam na araw na novena sa Birhen. Sa ikasiyam na araw, ibinabalik sa dambana ang imahen at idinadaan ito sa ilog Naga sa paraang prusisyon ng mga bangka.
 - A. Pista sa Nayon
 - B. Ang Kapistahan ng Our Lady of Peñafrancia
 - C. Prusisyon ng mga Bangka
 - D. Ang Novena sa Birhen
3. Ipinagmamalaki naman sa bahagi ng Rehiyon IV ang Puerto Galera na matatagpuan sa Oriental Mindoro. May 130 kilometro ang layo nila mula sa bahaging Timog ng Maynila. Dinarayo ng mga turista ang mga mapuputing buhangin sa mga beaches nito. Gayundin, napakaganda ng mga corals at iba pang laman-dagat na makikita sa kailaliman ng mga katubigan.
 - A. Puerto Galera
 - B. Mga Laman-Dagat
 - C. Ang Rehiyon IV
 - D. Ang mga Mapuputing Buhangin
4. Si Pablo Planas ay isang dating tsuper at mekaniko. Siya ang nakaimbento ng Khaos Super Turbo Charger (KSTC) na isang tipid-gas na gamit para sa mga de-gasolinang sasakyan. Hindi siya nasilaw sa multi-milyong pisong alok ng bansang Amerika para

lamang ibenta ang kanyang imbensyon. Ito ang nagpapatunay ng kanyang hangaring makatulong sa ating bayan.

- A. Ang Mga Imbensyon
- B. Ang Khaos Super Turbo Charger (KSTC)
- C. Pablo Planas, Isang Imbentor
- D. Ang Pagtulong sa Bayan

5. Nasa Hongkong noon ang mag-asawang Felipe Agoncillo at Marcela M. Agoncillo nang dalawin sila sa kanilang tirahan sa Morison Hill. Pinakiusapan si Marcela na gumawa ng bandilang Pilipino. Sa loob ng limang araw, katulong ang anak na si Lorenza at Delfina Herbosa, pamangkin ni Dr. Jose Rizal, natapos nila ang bandila. Ang bandilang ito ay unang iwinagayway sa balkonahe ng tahanan ni Emilio Aguinaldo noong Hunyo 12, 1898.

- A. Ang mag-asawang Felipe Agoncillo at Marcella Agoncillo
- B. Ang Unang Bandilang Pilipino
- C. Hunyo 12, 1898
- D. Ang Tahanan ni Emilio Aguinaldo

Aralin 7

Mga Bahagi ng Pangungusap

Tuklasin

Bumuo ng dalawang pangungusap batay sa larawan sa ibaba. Isulat sa patlang ang sagot.

Sa araling ito, malalaman mo na ang bawat pangungusap ay may dalawang bahagi – ang simuno at panaguri.

Suriin

BAHAGI NG PANGUNGUSAP ¹

Hindi lamang ang katawan ng tao ay may iba't ibang bahagi. Gayundin ang pangungusap.

Ang **pangungusap** ay tumutukoy sa kalipunan ng mga pangungusap na nagpapahayag ng diwa o buong diwa.

Ang pangungusap ay binubuo sa dalawang bahagi – ang simuno at panaguri na may kanya-kanyang silbi. Hindi kaaya-ayang basahin ang pangungusap kung isa sa kanila ay wala.

1. **SIMUNO/PAKSA** ay ang paksa o ang pinag-uusapan sa pangungusap. May mga panandang si, sina kung tao ang simuno at ang o ang mga kung bagay, lugar/lunan at pangyayari.

Halimbawa:

Si Martin ang kumain ng tinapay.

Sina Lita at Maya ay paparating na.

Ang mga nakasalungguhit na salitang ***Si Martin, Sina Lita at Maya*** ang tinutukoy na SIMUNO sa pangungusap.

¹ **BAHAGI NG PANGUNGUSAP**, Lydia P.Lalunio at Francisca G. Ril, 2007,pp. 5-8

2. **Panaguri** naman ang nagsasabi tungkol sa simuno.

Halimbawa:

Si Michaela **ay isang matagumpay na doctor.**
Bumili si Angelika **ng bagong Damit.**

Ang nakasalungguhit na mga salita ang panaguri sa pangungusap.

¹ **BAHAGI NG PANGUNGUSAP**, Lydia P.Lalunio at Francisca G. Ril, 2007,pp. 5-8

Pagyamanin

Panuto: Bilugan ang simuno o paksa sa pangungusap. Salungguhitan ang nagsasabi tungkol sa paksa o ang panaguri.

- 1.) Si Ana ay matulungin sa mga kapos-palad.
- 2.) Pinakintab nina Aika at Cassandra ang sahig ng silid-aklatan.
- 3.) Si Laila ay mahusay umawit.
- 4.) Nagtawanan at nag-aawitan kami.
- 5.) Sa manggahan kami nagpipiknik.

Gawain

Gawain A

Panuto: Isulat ang angkop na simuno o panaguri ng bawat pangungusap.

1. _____ ang dating malinis na ilog.
2. _____ ang ating kapaligiran.
3. Ang mga isda sa ilog ay _____.
4. _____ ang nahalal bilang pangulo ng Pilipinas.
5. Dapat iligtas _____.

Gawain B

Panuto: Isulat sa patlang kung ang sinalungguhitang salita ay Simuno o Panaguri.

1. Kami ay pupunta sa Bagyo bukas.

2. Si Lita ay mahusay sumayaw.

3. Nag-aaral ng mabuti si Kyle.

4. Kanina Parang Tahimik na nag-aaral sa kanilang silid-tulugan sina Ledia at Martha.

5. Si Andrei ay nasasaliksik tungkol sa buhay ni Jose Rizal.

Isaisip

Sa modyul na ito, natutuhan ko na ang pangungusap ay

_____.

Binubuo ito sa dalawang bahagi _____
at _____.

Nalaman ko rin na ang simuno

_____.

Ang nagsasabi naman tungkol sa simuno ay _____

Tayahin

I. Panuto: Piliin at isulat ang titik ng tamang sagot sa patlang bago ang bilang. **(1 puntos sa bawat bilang)**

_____ 1. Nag-aaral ng mabuti si Ron Lee. Ang may salunnguhit na salita ay:

a. Panaguri	c. paksa at simuno
b. Simuno/paksa	d. simuno at panaguri

_____ 2. Sina Aldrian at Malissa ay sabay kumain ng tanghalian sa canteen. Ang may salunnguhit na salita ay:

a. Panaguri	c. paksa at simuno
b. Simuno/paksa	d. simuno at panaguri

_____ 3. Ang panaguri ay tumutukoy sa paksa o simuno ng pangungusap.

a. Tama	c. siguro
b. Mali	d. wala sa nabanggit

- _____ 4. Si Bb. Laput ay nagwagi sa patimpalak.
a. Panaguri	c. paksa at simuno
b. Simuno/paksa	d. simuno at panaguri
- _____ 5. Ang mangga ang pambansang prutas ng Pilipinas. Ang may salungguhit na salita ay:
a. Panaguri	c. paksa at simuno
b. Simuno/paksa	d. simuno at panaguri
- _____ 6. Ang mga bituin sa langit ay kay gandang pagmasdan lalo na kung madilim ang gabi. Ang may salungguhit na salita ay:
a. Panaguri	c. paksa at simuno
b. Simuno/paksa	d. simuno at panaguri
- _____ 7. Ang aking ama ay isang karpentero. Ang may salungguhit na salita ay:
a. Panaguri	c. paksa at simuno
b. Simuno/paksa	d. simuno at panaguri
- _____ 8. Ang Pilipinas ay sagana sa likas-yaman. Ang may salungguhit na salita ay:
a. Panaguri	c. paksa at simuno
b. Simuno/paksa	d. simuno at panaguri
- _____ 9. Makulit na bata si Joycel Anne. Ang may salungguhit na salita ay:
a. Panaguri	c. paksa at simuno
b. Simuno/paksa	d. simuno at panaguri
- _____ 10. Ang magkakaibigan ay nagtulong-tulong sa gawaing bahay. Ang may salungguhit na salita ay:
a. Panaguri	c. paksa at simuno
b. Simuno/paksa	d. simuno at panaguri

Karagdagang Gawain

Sumulat ng isang maikling kwento tungkol sa mga pangarap mong makuha o magawa. Tiyaking may simuno at panaguri ang ang pangungusap. **(5 puntos)**

RUBRIK SA PAGSULAT NG MAIKLING KWENTO

5	4	3	2
Malalim at makabuuan ang kwento	Makahulugan ang kabuuan ng maikling kwento	Bahagyang makahulugan ang lalim ng kabuuan ng kwento ngunit may ilang bahagi ang hindi.	May mababaw na kaisipan ang kabuuan ng kwento.
Piling-pili ang bahagi ng pangungusap ang ginamit sa kwento.	Sa malaking bahagi ng kwento	Sa kalahati ng kwento.	Piling-pili ang ilan lamang sa bahagi ng pangungusap na ginamit.

Susi sa Pagwawasto

Tayahin

1. A
2. B
3. B
4. B
5. B
6. B
7. B
8. D
9. A
10. A

Gawain A

1. Ang Ilog Pasig
2. Malinis
3. Marami
4. Pangulong Duterte
5. Ang batang nalunod

Gawain B

1. Simuno
2. Panaguri
3. Panaguri
4. Simuno
5. Panaguri

Balikran

1. a
2. b
3. a
4. b
5. b

Tuklasin

Tanggapin ang lahat ng sagot na malapit sa tinutukoy na larawan.

1. Si Anna ay matunungin sa kapos-palad.

2. Pinakintab na Aika at Cassandra ang sahig ng silid-aklatan.

3. Si Laila ay mahusay umawit.

4. Nagtawanan at nag-aawitan kami.

5. Sa manggahan kami nagpipiknik.

Sanggunian:

BATAYANG AKLAT

Lydia P. Ialunio Ph. D. at Francisca G. Ril (2007). Hiyas sa Wika 5. Quezon City: LG&M Corporation, pp.5-8

INTERNET SITES

<https://www.buhayofw.com/blogs/blog-filipino-language/ano-ang-bagagi-ng-pangungusap-halimbawa-ng-simuno-at-panaguri-5839a050e7cce#.X8UBErfgUo>

Region IX: Zamboanga Peninsula Hymn – Our Eden Land

Here the trees and flowers bloom
Here the breezes gently Blow,
Here the birds sing Merrily,
The liberty forever Stays,

Here the Badjaos roam the seas
Here the Samals live in peace
Here the Tausogs thrive so free
With the Yakans in unity

Gallant men And Ladies fair
Linger with love and care
Golden beams of sunrise and sunset
Are visions you'll never forget
Oh! That's Region IX

Hardworking people Abound,
Every valleys and Dale
Zamboangueños, Tagalogs, Bicolanos,
Cebuanos, Ilocanos, Subanons, Boholanos,
Ilongos,
All of them are proud and true
Region IX our Eden Land

Region IX
Our..
Eden...
Land...

The Footprints Prayer

One night I had a dream. I dreamed that I was walking along the beach with the LORD.

In the beach, there were two (2) sets of footprints – one belong to me and the other to the LORD.

Then, later, after a long walk, I noticed only one set of footprints.

“And I ask the LORD. Why? Why? Why did you leave me when I am sad and helpless?”

And the LORD replied “My son, My son, I have never left you. There was only one (1) set of footprints in the sand, because it was then that I CARRIED YOU!

Trees by Joyce Kilmer

I think that I shall never see
A poem lovely as a tree.

A tree whose hungry mouth is prest
Against the earth's sweet flowing
breast;

A tree that looks at God all day,
And lifts her leafy arms to pray;

A tree that may in Summer wear
A nest of robins in her hair;

Upon whose bosom snow has lain;
Who intimately lives with rain.

Poems are made by fools like me,
But only God can make a tree.

